

Warszawa, 10 marca 2016 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-R.431.1.4.2015

**Pan
Robert Kowalczyk
Wójt Gminy Garbatka–Letnisko**

**Urząd Gminy w Garbatce–Letnisko
ul. Skrzyńskich 1
26–930 Garbatka–Letnisko**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ Jolanta Chojnacka – kierownik Oddziału Kontroli, Anna Doroszevska i Kamil Karkulowski – inspektorzy wojewódzcy w Oddziale Kontroli w Delegaturze w Radomiu Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Garbatce – Letnisko z siedzibą przy ul. Skrzyńskich 1.

Kontrola obejmowała realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej – w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. oraz przeprowadzania rejestracji na potrzeby założenia ewidencji wojskowej i prowadzenia kwalifikacji wojskowej – w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 7 września 2015 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 18 stycznia 2016 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525, z późn. zm.).

I. W zakresie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej

W okresie poddanym kontroli przyjęto 197 wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. W pierwszym okresie składania wniosków, tj. od 1 do 28 lutego 2014 r. – przyjęto 101 wniosków, natomiast w drugim okresie, tj. od 1 do 31 sierpnia 2014 r. – 96 wniosków. Na podstawie ww. podań Wójt Gminy Garbatka–Letnisko wydał 196 decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego oraz 1 decyzję odmawiającą przyznania zwrotu podatku akcyzowego. Kontroli poddano 41 spraw, z czego 20 zakończonych w pierwszym okresie rozliczeniowym oraz 21 – w drugim okresie rozliczeniowym 2014 r.

Wszystkie poddane kontroli wnioski o zwrot podatku akcyzowego zostały złożone na formularzu zgodnym z wzorem ustalonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego² oraz w terminach wskazanych w art. 6 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego³. Faktury VAT, stanowiące załączniki do wniosków producentów rolnych, dokumentowały zakup oleju napędowego dokonany stosownie do art. 6 ust. 3 ww. ustawy w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku. Skontrolowane decyzje ustalające zwrot podatku akcyzowego zostały wydane z zachowaniem właściwości miejscowej organu, określonej w art. 5 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, zawierały elementy, o których mowa w art. 5 ust. 3 ww. ustawy oraz art. 107 § 1 k.p.a.⁴ oraz zostały wydane w terminie przewidzianym w art. 5 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego i podpisane z upoważnienia Wójta Gminy Garbatka–Letnisko przez kierownika Referatu Organizacyjnego. Limit i wysokość zwrotu podatku akcyzowego ustalono w prawidłowej wysokości, zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.

Na podstawie złożonych wniosków o przekazanie dotacji Gmina Garbatka–Letnisko otrzymała dotację w łącznej kwocie 76 265,47 zł, z której 74 770,07 zł wykorzystano na wypłaty zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, a 1 495,40 zł – na pokrycie kosztów związanych z ustalaniem i wypłacaniem tych zwrotów. W poddanych kontroli sprawach wypłaty zwrotu podatku akcyzowego zostały dokonane w terminach określonych

² Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. poz. 789).

³ Ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379, z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23).

w art. 7 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego przelewami bankowymi na indywidualne rachunki wskazane przez producentów rolnych w dniach 29 kwietnia i 31 października 2014 r.

Wnioski gminy o przekazanie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zostały sporządzone rzetelnie oraz złożone w terminach określonych w § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej⁵.

Okresowe i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe oraz rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego sporządzone zostały na formularzach zgodnych z załącznikami nr 1., 2., 3. i 4. do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. g ustawy o finansach publicznych⁶ Wójt Gminy Garbatka–Letnisko podał do publicznej wiadomości wykaz podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej w 2014 r., poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie urzędu oraz umieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej w dniu 28 maja 2015 r.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieprawidłowe określenie w rocznym sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego – łącznej kwoty rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego (wskazano 84 022, 27 zł zamiast 86 440,54 zł), a w konsekwencji przeniesienie ww. wartości do rocznego rozliczenia dotacji.
2. Nieprawidłowe określenie w rocznym rozliczeniu dotacji z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego – kwoty otrzymanej dotacji na zwrot podatku akcyzowego (wskazano 74 770,47 zł zamiast 74 770,07 zł).
3. Nieterminowe przekazanie sprawozdania rzeczowo-finansowego oraz rozliczenia dotacji za okres od 1 do 31 października 2014 r., czym naruszono § 6 ust.1 pkt 1 lit. b rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej.
4. Niepełne uzasadnienie prawne decyzji oznaczonej RO.PO.3153.151.2014, odmawiającej przyznania zwrotu podatku akcyzowego. Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w art. 107 § 1 k.p.a., zgodnie z którymi „*Decyzja powinna zawierać (...) uzasadnienie faktyczne*

⁵ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (Dz. U. z 2013 r., poz. 1339).

⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.).

i prawne (...)”, przy czym uzasadnienie prawne powinno zawierać stosownie do art. 107 § 3 k.p.a. wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

5. Brak dowodu doręczenia stronie decyzji z pierwszej tury oznaczonej RO.PO.3153.22.20142, czym naruszono wymogi określone w art. 39 w związku z art. 46 § 1 k.p.a., zgodnie z którymi *„Organ administracji publicznej doręcza pismu pismu pokwitowaniem (...)” oraz „Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia”.*

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

1. Wskazanie części limitu pozostałej do wykorzystania w uzasadnieniach wszystkich poddanych kontroli decyzji wydanych w drugiej turze 2014 r., zamiast w ich sentencjach. Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego *„Decyzja zawiera limit ustalony w sposób określony w art. 4 ust. 2, kwotę zwrotu podatku oraz część limitu pozostałą do wykorzystania”.* Biorąc pod uwagę, że rozstrzygnięcia nie można ani domniemywać, ani wyprowadzać z treści uzasadnienia, lecz winno ono być wyrażone *expressis verbis* w osnowie decyzji⁷ – wskazania powyższej informacji w uzasadnieniu nie można uznać za wystarczające.
2. Przypadek, w którym dokonano korekty danych we wniosku, w części dotyczącej oświadczenia o posiadanych użytkach rolnych, bez podpisu lub parafowania – w sprawie z drugiej tury 2014 r. zakończonej wydaniem decyzji oznaczonej RO.PO.3153.117.2014 Wskazać należy, że nanoszenie zmian w treści wniosku producenta rolnego powinno być dokonane przez niego w sposób czytelny, poprzez skreślenie niepoprawnej treści, tak aby pierwotny zapis pozostał czytelny. Obok korekty należy wpisać treść poprawną wraz z podpisem wnioskodawcy, który składa wniosek pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, wynikającej z art. 297 § 1 ustawy Kodeks karny⁸.
3. Złożenie nieczytelnego podpisu pod rocznymi i okresowymi sprawozdaniami rzeczowo-finansowymi oraz rozliczeniami dotacji. Istotą czytelnego podpisu jest możliwość identyfikacji osoby, która go złożyła. Przyjmuje się, że czytelny podpis oznacza imię i nazwisko lub co najmniej nazwisko podpisującego. Zgodnie z wzorami okresowych rozliczeń dotacji celowej oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego, stanowiącymi załączniki nr 1., 2., 3. i 4. do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej, nadesłane do wojewody dokumenty powinny zostać opatrzone pieczęcią i czytelnym podpisem wójta, burmistrza (prezydenta miasta).

⁷ Wyrok NSA w Warszawie z 12 kwietnia 1999 r., sygn. akt IV SA 1886/96, LEX nr 48694.

⁸ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

Przedstawiając powyższe informuję, że ustalenia kontroli wskazują na brak zachowania należytej staranności przy sporządzaniu sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń dotacji, co skutkowało powstaniem wyżej wymienionych nieprawidłowości i uchybień.

W związku z powyższym realizację zadania w przedmiocie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w zakresie:

- weryfikacji kompletności wniosków producentów rolnych oraz kompletności i zgodności załączników opisanych we wnioskach z dołączonymi dokumentami, weryfikacji terminowości składania wniosków przez producentów rolnych, zachowania właściwości miejscowej organu, terminowości wydawania decyzji, kompletności decyzji, prawidłowości rozpatrzenia wniosków, terminowości wydawania decyzji, kompletności i rzetelności wniosków o przekazanie dotacji, terminowości składania wniosków gminy o przekazanie dotacji celowej oraz terminowości wypłat zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, terminowości podania do publicznej wiadomości wykazu podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej – ocenia się **pozytywnie**,
- rzetelności sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń dotacji z realizacji wypłat zwrotu podatku oraz terminowości ich przekazywania – ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

II. Prowadzenie rejestracji na potrzeby założenia ewidencji wojskowej i przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej

Kontrolą objęto stan realizacji zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej określonych w ustawie o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej⁹, rozporządzeniu w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej¹⁰, rozporządzeniu w sprawie kwalifikacji wojskowej¹¹ oraz w rozporządzeniach w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2014 i 2015 r.¹²

W 2014 roku rejestracją objętych zostało 41 mężczyzn i 36 kobiet z rocznika 1995, przy czym kwalifikacji wojskowej podlegało 41 mężczyzn z rocznika 1995 oraz 2 mężczyzn

⁹ Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r., poz. 827).

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej (Dz. U. Nr 202, poz. 1565, z późn. zm.).

¹¹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 listopada 2009 r. w sprawie kwalifikacji wojskowej (Dz. U. Nr 202, poz. 1566, z późn. zm.).

¹² Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 listopada 2013 r. w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2014 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 1491) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 listopada 2014 r. w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2015 r. (Dz. U. z 2014., poz. 1595).

z rocznika starszego. W 2015 roku rejestracją objętych zostało 43 mężczyzn i 37 kobiet z rocznika 1996, przy czym kwalifikacji wojskowej podlegało 43 mężczyzn oraz kobieta i mężczyzna z rocznika starszego.

Rejestry osób objętych rejestracją z rocznika 1995 i 1996 sporządzone zostały w dwóch egzemplarzach, na formularzu zgodnym z wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej, w terminie do 5 stycznia danego roku, oddzielnie dla każdego rocznika mężczyzn i kobiet. Egzemplarze rejestrów przekazano wojskowemu komendantowi uzupełnień, zgodnie z § 3 ust. 3 ww. rozporządzenia.

Informacja o liczbie mężczyzn i kobiet urodzonych w 1995 oraz 1996 roku wpisanych do rejestrów została przesłana Wojewodzie Mazowieckiemu w dniu, odpowiednio, 2 stycznia 2014 r. oraz 5 stycznia 2015 r., tj. w terminie określonym w § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej.

Listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej w latach 2014 i 2015 zostały sporządzone na formularzu zgodnym z wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej oraz przekazane powiatowej komisji lekarskiej w terminie określonym w § 9 ust. 5 ww. rozporządzenia. Wszystkie osoby podlegające obowiązkowi stawienia się do kwalifikacji wojskowej w 2014 r. i 2015 r. poinformowane zostały o jej przeprowadzeniu poprzez doręczenie imiennych wezwań za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

W jednostce kontrolowanej prowadzono wykaz osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony, zgodnie z regulacją § 10 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej. Wykaz był na bieżąco aktualizowany – ujmowano w nim dane osób, które nie dopełniły w danym roku obowiązku stawienia się do kwalifikacji.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieodnotowanie w rejestrach osób objętych rejestracją wojskową w 2014 r. i 2015 r. (rocznik podstawowy 1995 i 1996) we wszystkich pozycjach poddanych kontroli – daty ujęcia w rejestrze. Działaniem takim naruszono wymogi określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej.
2. Nieodnotowanie w listach stawiennictwa niżej wymienionych danych osób podlegających kwalifikacji wojskowej:
 - nazwiska rodowego – w 1 przypadku¹³,

¹³ Dotyczy poz. 2 Listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej roczników starszych z rocznika 1995.

- serii i numeru dowodu osobistego – w 18 przypadkach¹⁴,
- danych dotyczących adresu do korespondencji – we wszystkich pozycjach listy stawiennictwa rocznika podstawowego z 2014 r. i z 2015 r. oraz roczników starszych.

Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone we wzorze listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej, stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.

3. Sporządzenie wezwań do stawienia się do kwalifikacji wojskowej wysłanych w 2014 r. na formularzach niezgodnych z wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania związanego z rejestracją osób na potrzeby założenia kwalifikacji wojskowej i przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w zakresie:

- realizacji obowiązku przekazania rejestrów wojskowemu komendantowi uzupełnień oraz przestrzegania terminu przekazania wojewodzie danych o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestrów, zawiadamiania właściwego wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego osoby objętej rejestracją o wpisaniu tej osoby do rejestru w miejscu jej pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące, terminowości sporządzenia rejestru osób objętych rejestracją, terminowości przekazania listy stawiennictwa powiatowej komisji lekarskiej, terminowości wzywania osób do kwalifikacji wojskowej, zawiadamiania właściwego wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego o zgłoszeniu się osoby do kwalifikacji wojskowej w miejscu pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące oraz prowadzenia i aktualizowania wykazu osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony – ocenia się **pozytywnie**,
- kompletności danych zawartych w rejestrach osób objętych rejestracją oraz w listach stawiennictwa – ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

¹⁴ Dotyczy poz. 10, 20, 24, 26 30, 35 – *Listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej z rocznika 1995*, poz. 2 – *Listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej roczników starszych z roku 2014*, poz. 4, 5, 10, 13, 17, 21, 22, 27, 33, 34, 35 – *Listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej z rocznika 1996*.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Rzetelnego sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych oraz rozliczeń z wykorzystania dotacji, stosownie do § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej.
2. Przestrzegania terminów przekazywania sprawozdań rzeczowo-finansowych oraz rozliczeń z wykorzystania dotacji, określonych w § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej.
3. Wskazywania w wydawanych decyzjach pełnego uzasadnienia prawnego rozstrzygnięcia, zgodnie z art. 107 § 1 i 3 k.p.a.
4. Doręczania decyzji za pokwitowaniem ze wskazaniem daty doręczenia, zgodnie z zasadami ustalonymi w art. 39 i 46 § 1 k.p.a.
5. Odnotowywania w rejestrach osób objętych rejestracją wojskową daty ujęcia w rejestrze, zgodnie z wymogami określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej.
6. Odnotowywania w listach stawiennictwa wszystkich wymaganych danych, w szczególności: nazwiska rodowego, serii i numeru dowodu osobistego oraz danych dotyczących adresu do korespondencji, zgodnie z wymogiem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.
7. Sporządzania wezwań do kwalifikacji wojskowej na formularzach zgodnych z wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.

Ponadto wskazuję na konieczność zamieszczania na rocznych i okresowych rozliczeniach dotacji i sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego – czytelnego podpisu osoby upoważnionej do jego złożenia, a także na potrzebę właściwego umiejscawiania elementów decyzji oraz dokumentowania zmian nanoszonych we wnioskach o przyznanie zwrotu podatku akcyzowego.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej¹⁵ od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana Wójta do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji

¹⁵ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092).

o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Joanna Zych
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli